

KALAYCI DİLAN İLE HEKİM YETKİN

Mustafa Çiftci

- Dilan küçüklüğünden beri pikniğe meraklıdır. Hatırladığı ilk piknikte, babası piknik tüpünü doldurmamıştır. Bizim buralarda piknik tüpüne küçük tüp denir. Gerçi her yerde öyledir ya. Neyse lafı uzatmayalım. İşte piknik sabahı herkes uyanmış. Giyinmiş hafif yollu bir kahvaltı yapıp beklemeye başlamışlar. Babası küçük tüpü doldurtup gelecek. Ailece pikniğe gidilecek. Arabaları yok ama kapıda kamyonet var. Kamyonet kasasında sarsılarak pikniğe gitmek de ayrı bir zevk Dilan'a göre.

Bekle ki baba gelsin. Dilan'ın babasının herkesin dilinde olan bir kötü alışkanlığı var. Kendisi esasen kalaycıdır. Aynı zamanda hurdalık da işletir. Ama kazandığının son kuruşuna kadar kumara yatırır. Arada kafası yerine gelir eve, çoluk çocuğa bakar. Sonra aklındaki, kalbindeki kumar canavarı azgınlaşır, kumara çöker. O gün de öyle olmuştu. Ve baba piknik tüpünü bile kumarda kaybetmişti. Eve geldiğinde iki günlük sakalı, sırtından kayıp giden ceketini ve ölü balık gibi bakışıyla devrilipti. Bir tam gün yattıktan sonra acıkmış sıpalar gibi yalınarak kalktı. Bazlama, peynir ve çay istedi. Evde un var mı, yağ var mı sormadı. İşte Dilan o gün anladı ki baba dedikleri bu adamdan kimseye hayır yoktur. Kendine bile hayrı olmayan adamdan babalık beklenir mi? Dilan da beklemedi. Okula devam etti. Ama okulun onun için kalıcı bir çözüm olmayacağını biliyordu. Bazen insan akıbetini bilir. Dilan da okuyarak bir geleceği olmadığını anladığında babasının nasıl bakır kap kacak kalayladığını gözlemeye başladı. Babası kumar meraklısıydı ama alkol almazdı. Kim dediyse alkol ocak batırır demişler. Esasen doğru bir laftır. Alkol ocaklardan irak olsun, yuva yıkar ama sanki kumar yıkmaz mı? Ama babası kendince prensipleri olan bir uyduruk adamdı. Prensibini sevsinler. Alkole hayır ama kumara evet. Neyin var neyin yoksa kumara yatır. Hiç olacak iş mi?

Dilan babasından kalaycılık işini hırsla, merakla belledi. Kimse çıkıp da “Kız çocuğu kalaycılık mı yaparmış?” demedi. Kumarcı babadan umudunu kesen milletimiz, kız çocuğunun eve, yuvaya sahip çıkmak için kalaycı önlüğü giymesine razı oldu. Dilan da bu hoş görüyü yere düşürmedi. Efendi terbiyeli bir kalaycı kız oldu çıktı. Zaten artık vatandaş kalaylı kap kullanmadığı için gelen kaplar hep turistlik amaçlı evin bir köşesinde süs maksadıyla saklanan kaplardı. Hal böyle olunca kalay yerine oturmuş mu? Bakır kalaya doymuş mu? Bunlardan anlayan yoktu. Sizin anlayacağınız biraz Dilan gayret etti. Biraz millet görmezden geldi. Ve nihayet kap kalaylamak Dilan için bir geçim kapısı oldu.

Dilan liseyi hızlıca bitirdi. Kafası çalıştığından değil öğretmen kısmının merhametli olanına denk geldiği için okul Dilan’a dert olmadı. Kalaycılık ederken aynı zamanda hurdacılığa da bakıyordu. Hurdacılık yaptığı yer ile kalay ocağı aynı yerdeydi. Bir bahçenin içine hurdalar birikiyor. Bahçenin bir köşesinde Dilan kalaycılık yapıyordu. Yani hurdalar kendiliğinden birikiyordu. Bu arada babası kumardan vazgeçmemişti. Ama Dilan ile anası el birliği ile babayı bir harçlık almaya razı ettiler. Baba harçlıkla yaşayan derbeder ilkokul çocukları gibi azar azar verilen parayla yaşıyordu.

Dilan hem eve bakıyor hem kendi zevkenden geri durmuyordu. Dilan’ın zevki; piknikti. Açık havada, ateş başında nevale pişirmek ve ahbap dost ile yemekti. Babasından tövbeli olduğundan alkol almazdı. Ama çay ve kahve deyince perişan olacak kadar severdi. Kahveyi nasıl yapacağını kırk kişiye sormuş, ayrıntısını bellemişti. Bu arada diğer nevaleyi pişirmede usta idi. Et, kanat, tavuk kelebek, tavuk pırzola, şişe sarılmış kebablar daha neler neler. Dilan pikniğe yalnız gitmez etrafına kızları toplar giderdi. Hani eski devirlerde orduda kızlar taburu varmış ya. “Bacıyan” derlermiş. İşte, “Bacılar Bölüğü” gibiydiler. Her kız da Dilan gibi “Erkek Satı” değildi tabii. Nazlı kızlar da vardı. Onları pikniğe götürmek için ailelerinden izin almak da Dilan’a düşüyordu. Başlarında Dilan varsa kızlar pikniğe bile gidebilirdi. O kadar güven telkin etmişti Dilan. Pikniklerini hava kararmadan bitirebilmek için. Erkenden yola düşerlerdi. Yola düştükleri araba ise 50 NC dedikleri kamyonetti. Bu kamyonetin direksiyonu, benim diyen erkek kısmını bel fıtığı edecek kadar zahmetliydi. Dönmez direksiyon, tutmaz fren ile Dilan öyle usta şoförlük yapıyordu ki Dilan’ın aldığı virajları Almanca arabaları bile alamazdı yani.

Dilan pikniğe giderek, pikniklerde bolca türkü dinleyerek nam saldı. Artık sadece kızlar değil ev hanımları bile Dilan ile pikniğe gitmeyi arzuladılar. Dilan onları da kırmadı. Ama yoksulluk gölgesi bu pikniklere de düştü. Dilan’ın herkesi ağırlayacak kadar parası yoktu. Ev hanımlarına para veren de olmadığından kadınların pikniği Dilan ve “Bacıyan” kızların pikniğinden zayıf oluyordu. Dilan ev hanımlarının pikniğine “Çökelek Pikniği” diyordu. Yani et, ekmek, yemek yoktu da çökelek, yufka ile yanına soğan kırılan piknik oluyordu. Bir

de kadınlar piknikte adet edindiler. Pikniğin sonuna doğru ölümlerin ruhu için, dirilerin selameti için Yasin okumaya başladılar. Dilan bu işi pek sevdi. “Siz bu Yasin okumayı devam ettirin. Gerekirse pikniğin tüm nevalesini ben alırım.” dedi.

Dilan ve piknikleri devam ederken bir hâl geldi Dilan’ın başına. Başka zaman olsa “hımm” der geçeriz. Ama mesele Dilan olunca kimse “hımm” deyip bilgiçlenerek geçip gitmedi. Herkes durdu düşündü. Çünkü Dilan kız sevdaya düşmüştü. Hem de nasıl bir sevda. Dilan mangal başında dalıp gittiğinden etler yandı köz oldu. Çay demlerken çayın suyunu koymadığından çaydanlık ateş başında karardı kaldı.

Herkes merak ediyordu, kimdir Dilan’ı sevdaya salan oğlan. Dilan’ın has arkadaşlarından biri Dilan’a yemin ettirip ağzından lafı aldı. Dilan’ın gönül verdiği oğlan tam kalem efendisi olacak, okumuş ve imkân olursa daha da okuyacak ve hekim olacak bir incecik oğlan idi. “İncecik” diyorsak lafın gelişi değil. Oğlan tam bir kurşun kalem kadar yer kaplıyordu şu yalan dünyada. Dilan ise etine dolgun, pehlivan duruşluuydu. Arkaya topladığı saçları açınca masallardaki dev analarını andırıyordu.

Bu sevda nereye varıp duracaktı?

Sonunda Dilan bu okumuş oğlanla ne edecekti?

Okuyanı yazanı herkes severdi ama Dilan nasıl sevecekti acaba?

Dilan pek güzel sevdi. İncecik oğlanın doktor olacağı belli olunca. “Tabip sen elleme benim yaremi...” diye türküler söyleyerek, piknik sayısını artırarak sevda çekti. O böyle çalıp çıgırıp gezdikçe milletin aklına epeyce soru birikti.

Bu oğlan da Dilan’a yanık mıdır?

Oğlan yanık olsa da bu olacak iş midir?

Bir kalaycı kız bir doktora gönül verebilir mi?

İşte bu sorular hep aklın işleridir. Oysa Dilan’da akıl ne arasın? Varsa yoksa tıp fakülteli oğlan. Oğlanın adı, Yetkin. İşte bu Yetkin Dilan’ın kendisine yanık olduğunu duyunca kız gibi utanmış. Ve bir gün cesaret edip Dilan’ı kalay yaparken seyretmiş. Kızın, kazana, tencereye tozlar sürüp püfürtülü, zehirli gazların arasında, beceriklice kazan kalaylamasına hayret etmiş. Yetkin rahmetli babaannesinden kalan bir alışkanlıkla becerikli kızları seyretmeyi pek severmiş. Seyrettikçe Dilan’a ısınmış. “Yoksa bu kızda bir tılsım mı var? Seyrettikçe meyilim artıyor. Dur bakalım nasıl olacak bu iş...” diye sevmeyi zamana bırakmış.

Bu arada Dilan’ın kumarbaz babası nasihat etmek için Dilan’ı yanına çağırılmış. Dilan baba nasihatine alışık olmadığından merak etmiş. Dizi dibine çökmüş.

Dilan'ın babası sekiz günlük birikmiş tıraşını sıvazlayıp konuşmuş. “Duydum ki bir sevda derdin varmış. Şunu bil ki kızım sen bir kalaycısın. Ben babalık yapsaydım o kalay işini sana bırakmak olmazdı ya neyse. Mesele ben değilim, sensin. Benden sana baba nasihatı; sen bu işi unut. Nasıl koca koca kazanları kalaylayıp kirini pasını temizliyorsun. Kalbini de kalayla, temizle, unut gitsin. Oğlan doktor olacaktı. Seni kendi ezmesen bile mesleği ezer. Gittiğiniz her yerde senin kalaycılığın peşinden gelir. Unutturamazlar kızım. Ne oğlanın hekimliği unutulur, ne senin kalaycılığın. Millete laf lazım. Sizin sevdanızı sakız eder çığner bu millet haberin olsun...”

Dilan baba nasihatidir diyerek güzelce dinlemiş. Dinlerken bazen gözleri dolmuş ama kalaycılar gibi avuç içiyle değil, elinin tersiyle gözlerini silmiş. Kalay yaparken eller göze vurulmaz ya. Alışkanlık olmuş Dilan hiç gözüne dokunmaz. Ama bazen akan göze de dokunmak lazım. Gözyaşını silmek lazım ama Dilan'ın gözyaşlarına kimse dokunmamış, akmışlar öyle bir zaman...

Aradan epeyce bir zaman geçmiş. Dilan yandıkça köz olmuş, kül olmuş, demlenmiş, sevdası kıvam bulmuş. Artık kalbi kuş gibi çırpınır. Ağaçtan yaprak düşse duygulanır olmuş. Bu sırada oğlan okuyor tabii. Bir yaz tatili daha gelmiş. Oğlanın mezuniyeti yaklaşmış. O günlerde Dilan kimseden bir yardım görmeden sevmeyi bellediği için yine işinde gücündeymiş. Kimseden bir şey beklemeden sevmek, herhâlde büyük bir imtihan ki Dilan da büyük imtihanların muhatabı kullar gibi gittikçe sessizleşmiş.

İşte o günlerde oğlandan bir haber gelmiş. “50 NC kamyonla beni de alsın da şöyle dağlara doğru sürelim.” demiş. Dilan o gece uyumamış. Ve düşünün düşünün kesin karar vermiş ki oğlan bu işi burada bitirecek. Artık bundan sonra Dilan başına ne gelirse umurunda olmayacak. Kalaya ve hurdalığa devam edecek ve gün gelince bir uyduruk herife varacak... Bu sefer gözyaşı akınca avuç içiyle silmek istemiş. Ve fakat avuç içi erkeklerin nasırlı elleri gibi olduğundan hışır hışır etmiş. Dilan demiş ki ellerimin hışırtısı bile benim kalaycı olduğumu hatırlatır. Ne yapalım kalaycılık da bize bir imtihan olmuştur geçim sureti için...

Ertesi gün Dilan Yetkin'i almış, dolaşmışlar. Havadan sudan konuşmuşlar. Sonunda bir yamaca durmuşlar. Bir zaman sustuktan sonra Yetkin demiş ki Dilan bizi birbirimize yakıştırmazlar. Davul bile dengi dengine derler. Benim doktorluğumu sana dert ederler. Ben diyorum ki bu sefer onların dediği gibi olmasın. Bu sefer davul dengi dengine çalması. Bu sefer oğlan fakir, kız zengin olmasın. Bu sefer adı başka olsun sevdamızın. Gel biz bir yola düşsek varsın onlar düşsün... Dilan Yetkin'e öyle yakıcı bakmış ki Yetkin bile şöyle bir toparlanmış. Sonra Dilan çatallı bir sesle “Senin ciğerini yerim oğlan, öl de öleyim...” demiş.

O gün akşama kadar içmeden sarhoş olarak gezmişler...

Artık gerisi lafın kabuğudur. Yetkin okulu bitirmesine az bir zaman kala nişan yüzüklerini getirmiş. Okul bitince düğün etmişler. Dilan artık kalaycı olmayacağı için dükkânı devretmişler. Aldıkları parayla babasının eksik prim borcunu kapatıp emekli etmişler. Sonrasında Yetkin'in ilk tayin olduğu yere doğru yol almışlar. İlk evlerini tutmuşlar. Eşyalar taşınacakken Dilan hemen atılmış, "Benim 50 NC ile ben taşıyım eşyayı." demiş. Yetkin gülümsemiş. "... yok öyle her işe atılmak kuzum sen bu evin hanımısın artık, bırak başkası taşıсын." demiş. Dilan da Yetkin'e "...essah mı diyon" der gibi bakmış. Sarılmışlar bir zaman...